

نقد و بررسی: کتاب "دیپلماسی دفاعی ایران در قبال ترکیه"

نویسنده: دکتر سیداسدالله اطهری^۱

تنظیم کننده: سعید اپیکلو^۲

کتاب دیپلماسی دفاعی ایران در مقابل ترکیه را مطالعه کردم با عنایت به اینکه مبحث تازه‌ای در عرصه روابط بین‌الملل است برای دانشجویی همچون بنده جالب و قابل توجه بود مطالب کتاب چه از نظر کمی و کیفی ارزشمند و قابل اتکا می‌باشد که البته نقد کتاب مربوطه خارج از سطح سواد بنده می‌باشد و این در حالی است که کتاب مورد اشاره نیز توسط یکی از فرماندهان جنگ تحمیلی و فعال در عرصه سیاسی مورد مطالعه قرار گرفت که ایشان نیز غیر از نواقص ظاهری در چاب، کیفیت مطالب را مطلوب و بدون نقص عنوان کرده‌اند.

کتاب **دیپلماسی دفاعی ایران در قبال ترکیه** به نویسندگی جناب آقای دکتر سید اسدالله اطهری عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تاکستان و با نظارت آقای علیدوستی گردآوری شده است. کتاب در هفت فصل و به انضمام پیشنهادات و نتیجه گیری تنظیم شده است. که فصول کتاب به شرح ذیل می‌باشد:

*فصل اول - کلیات *فصل دوم - مبانی نظری دیپلماسی دفاعی * فصل سوم - دیپلماسی دفاعی ایران؛ مبانی نظری تاریخچه، دیدگاهها و نگرش‌ها *فصل چهارم - ترکیه برآورد اطلاعات راهبردی داخلی و خارجی *فصل پنجم - سیاست دفاعی در دیپلماسی دفاعی ترکیه * فصل ششم - روابط دفاعی و امنیتی ایران - ترکیه *فصل هفتم - دیپلماسی دفاعی ایران در قبال ترکیه

^۱ - استادیار و عضو هیئت علمی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی، تاکستان، قزوین، ایران - (مجرى طرح)

Asadolah.Athary@yahoo.com

^۲ - دانشجوی کارشناسی ارشد علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی، تاکستان، قزوین، ایران
saeedipakloo@gmail.com

الف: نکات ظاهری در چاپ کتاب:

۱- طراحی گرافیکی جلد کتاب رئالیستی بوده، استفاده رنگ سیاه به عنوان رنگ غالب در جلب و ترقیب خواننده به مطالعه کتاب تاثیر منفی می‌گذارد لذا بهتر است از ترکیب رنگ‌های گرم بهره گرفت تا نشان دهنده یک افق روشن و نشان دهنده هدف و ماموریت رشته جدید دیپلماسی دفاعی باشد. بنده در فرست مقتضی طراحی پیشنهادی خودم را در صورت صلاح دید ارائه خواهم کرد. به عنوان نمونه از پشت جلد کتاب استفاده بهینه صورت نگرفته چرا که می‌شد با آوردن متنی در حد یک پاراگراف به همراه تصویر ۳*۴ دیپلماتی از نویسندگان به صورت مختصر دیپلماسی دفاعی را به خریدار و مخاطب کتاب معرفی کرد تا مخاطب در نگاه اول به کتاب به عنوان مشتری نظرش جلب شده و اهمیت کتاب را درک کند این نوع استفاده از پشت جلد امروزه در دنیا مرسوم و کارساز است.

۲- با توجه به سطح علمی کتاب بهتر بود توسط یکی از ناشران نام آشنای کشور در حوزه علوم سیاسی همچون نشر قومس و ... به چاپ میرسید چرا که این دست از ناشران از تجربه بالایی برخوردارند و چون خود متولی اصلی چاپ هستند طبعا کتاب با هزینه کمتری در مقایسه با برخی از ناشرانی که با واسطه کتاب را به چاپ می‌رسانند، چاپ می‌شد ضمن اینکه کتاب نیز با بهره‌گیری از سطح برند ناشر بهتر در سطح کشور مطرح می‌شد.

۳- کاغذ مورد استفاده شده در چاپ کتاب از حد استاندارد خود ضخیم تر است و در کنار بالابردن هزینه چاپ مخاطب را در برگ زدن صفحات نیز دچار اشتباه مداوم می‌کند چرا که مخاطب مدام این اشتباه را تکرار می‌کند که دو صفحه به هم چسبیده اند!

۴- اندازه فونت استفاده شده کوچکتر از حد معمول می‌باشد این در شرایطی است که صفحات حاشیه زیاد از عرف دارند و مخاطب را نیز در مطالعه کتاب به زحمت می‌اندازد.

۵- اندازه سرتیتر مباحث و بخش‌های منشق شده آن در مواردی ثابت ندارند چرا که مخاطب را در دسته بندی مطالب دچار اشتباه می‌کند. به عنوان نمونه در صفحه ۵۶ در اشاره به

منابع هدایت کننده دیپلماسی دفاعی قسمت سند سیاست دفاعی از اندازه کوچکتری از سایر قسمت‌ها برخوردار است و یا در صفحه ۷۸ اندازه تیتیر شورای عالی امنیت ملی هم اندازه متن است و در مقایسه با تیتیر دیدگاه‌های وزیر دفاع تناسب ندارد و یا در صفحه ۱۰۱ اندازه سر تیتیر ساختار نیروهای نظامی حتی یک شماره کوچکتر از متن کتاب است و یا در صفحه ۱۶۳ اندازه سر تیتیر روابط امنیتی ایران و ترکیه بعد از پیروزی انقلاب حتی یک شماره کوچکتر از متن کتاب است. یا صفحه ۱۸۵ اندازه سر تیتیر واگرایی‌های امنیتی بعد از بحران سوریه نیز کوچکتر از متن کتاب است. یا در صفحه ۱۹۱ اندازه تیتیر شماره ۵ بزرگتر از تیتیرهای قبلی خود است و یا در صفحه ۱۹۵ ادامه قسمت قبلی اندازه سر تیتیر شماره ۷ هم اندازه متن می‌باشد و یا ۲۲۰ اندازه بخش‌های سر تیتیر مشارکت گرایبی ایران قسمت‌های الف، ب، ج هم اندازه متن و در قسمت‌های د، ه بزرگتر از متن است. مثال‌هایی هرچند کم که باید در چاپ‌های بعدی اصلاح گردند.

۶- طراحی جداول آماری از کیفیت لازم تصویری و ساختاری برخوردار نبوده و از صفحه استفاده بهینه را نکرده و به نظر می‌رسد که جداول به صورت image به صفحات اضافه شده است که این خود یک ضعف عمده در انتقال اطلاعات جداول به مخاطب می‌باشد و سطح اهمیت آنها را در نگاه اول کاهش می‌دهد.

۷- منبع تمام جملات اشاره شده در کتاب به جای آنکه در پاورقی صفحه بیاید در جلوی جمله آورده شده که هم از زیبایی صفحه آرایبی می‌کاهد و هم خواننده در مطالعه مطالب با رسیدن به منبع اشاره شده در جلوی جمله آن، رشته مطالب را موقتا از دست می‌دهد لذا بهتر است منابع جملات اشاره شده در پاورقی صفحه آورده شود تا در صورت لزوم خواننده به آن مراجعه کند.

۸- ویراستاری کتاب از نظر چاپ و نوشتاری درست انجام نشده و متعدد مشاهده می‌شود کلمات دچار غلط‌های تایپی می‌باشند. لازم است که توسط اهل فن دوباره ویراستاری صورت گیرد، حتی بنده پیشنهاد می‌کنم به منظور کاهش در هزینه‌های چاپ این کار توسط دانشجویان صورت گیرد به عنوان نمونه به موارد زیر اشاره می‌شود.

- * در صفحه ۶۹ بند آخر دوباره در صفحه ۷۰ تکرار شده است.
- * در صفحه ۱۰۳ خط ۵ تا ۷ دوباره در خط ۸ تکرار شده است.
- * در صفحه ۴۷ شکل اشاره شده در پایین پاراگراف جا افتاده و وجود ندارد.
- * در صفحه ۲۷ پیشنهاد می‌شود به جای (جنگ مقاوت علیه اسرائیل) در خط ۱۵ از عنوان جنگ اسرائیل با گروه‌های مقاومت لبنانی و فلسطینی استفاده شود.
- * در صفحه ۱۱۴ به اشتباه ۱۶ خط مربوط به بخش نیروی هوایی ترکیه در ابتدای بخش مربوط به نیروی دریایی ترکیه آورده شده است.
- * در صفحه ۲۲ در خط چهار دو میلیارد دلار اشتباها دو میلیون دلار ذکر شده است.
- * در صفحه ۶۸ انتهای خط سه کلمه نظامی اشتباها به جای کلمه سیاسی ذکر شده است.

ب: نکات پیشنهادی در محتوای کتاب:

۱- یکی از مشکلات عمده ترکیه با وجود امکانات نظامی و اطلاعاتی و حمایت‌های غرب عدم همراهی عامه مردم ترکیه با نیروهای نظامی و امنیتی در حفظ امنیت و ثبات می‌باشد. نیروهای نظامی و امنیتی ترکیه از ابتدا در مقابل مردم ترکیه بوده‌اند و نه در کنار مردم. به عنوان نمونه ترکیه تاکنون نتوانسته است مشکل امنیتی و سیاسی کردها را حل و فصل نماید که این به عنوان بزرگترین تهدید داخلی این کشور به شمار می‌آید. این در صورتی است که ایران بعد از انقلاب اسلامی بصورت خیلی وسیع و گسترده با این مشکل روبرو بوده بطوری که محمدرضا پهلوی بعد از ترک ایران در ۲۶ دی ۵۷ رسماً اعلام می‌کند بعد از من حزب دمکرات قدرت را در ایران به دست خواهد گرفت چون یکصد هزار نفر نیروی مسلح دارد این در حالی است که احزاب دیگری همچون کومله، سلطنت طلب‌ها و ... نیز حضور فیزیکی و عملیاتی در ایران داشته و مورد حمایت غرب نیز بودند و ایران با مشکلات امنیتی همچون خلق عرب در جنوب خلق ترک در شمال و ... نیز دست در گریبان بوده است. اما ایران توانست طی مدت کوتاهی این مشکلات را پشت سر بگذارد و عامل اصلی موفقیت در حل و فصل این مشکلات همراهی مردم با نهادهای نظامی و اطلاعاتی بوده است که می‌توان به بیانیه دادستانی کل کشور در تاریخ ۳۰ خرداد ۶۰ در خصوص مبارزه با گروهک منافقین اشاره کرد که طی چند روز خانه‌های تیمی منافقین کشف و عملیات-

های آنان در داخل کشور محدود شد. لذا با عنایت به ماهیت دیپلماسی دفاعی شکل‌گیری گروه‌ها و یا سازمان‌های شبه نظامی مردمی همسو با حکومت و نیز همراه کردن مردم با نیروهای نظامی و امنیتی به عنوان مهمترین ابزار قدرت در حل و فصل بحران‌های داخلی به شمار می‌آید که در کتاب به آن اشاره نشده است.

۲- البته نکته‌ای که شاید در کتاب نمی‌توان به آن اشاره کرد این است که حکومت جمهوری اسلامی ایران در تبیین دیپلماسی دفاعی خود با غرب، کشورهای همسایه و مخصوصاً ترکیه دچار یک دوگانگی می‌باشد چرا که در بازه‌های زمانی مختلف سیاست‌های پیش گرفته دولت‌های حاکم در ایران با سیاست‌های حکومتی یا بی‌رودربایستی نظامیان همسو نبوده و این خود عامل بسیار مهمی در انزوای استراتژیکی ایران می‌باشد چرا که در شروع بحران سوریه می‌توان این دوگانگی را در دولت‌های دهم و یازدهم مشاهده کرد.

ج: مصاحبه:

در راستای نقد کتاب دیپلماسی دفاعی ایران در مقابل ترکیه در مرحله اول اقدام به گرفتن وقت برای مصاحبه از یگان‌های نظامی مستقر در استان همدان نمودم که به غیر از سپاه و بسیج امکان گرفتن وقت مصاحبه از سایر یگان‌های نظامی مستقر در استان میسر نشد ضمن اینکه قرار بود با معاون پارلمانی وزیر دفاع به واسطه اینکه اهل شهر بهار می‌باشند مصاحبه‌ای در استان همدان داشته باشم که متأسفانه به خاطر مشغله کاری ایشان و عدم مراجعت به زادگاهشان این امر نیز میسر نشد. لذا موارد مطرح شده در مصاحبه‌ها با شخصیت‌های مدنظر طبق سؤالات تدوین شده قبلی به شرح ذیل می‌باشد.

الف: سرهنگ پاسدار م.ا (ایشان جزء افسران ارشد و دارای تجربه‌های مستشاری بعلاوه فعالیت‌های غیر نظامی می‌باشند که بنا به درخواست ایشان نام و عنوان دقیق مسئولیت شان ذکر نمی‌شود)

۱. آیا با دیپلماسی دفاعی آشنا هستید؟

با توجه به عنوان آن مطمئناً به عملکرد نظامیان در عرصه سیاست خارجی مربوط می‌شود و

تاثیری که این گروه می‌توانند بر این عرصه بگذارند بر می‌گردد با عنوان دیپلماسی دفاعی برخورد داشته‌ام اما تاکنون در خصوص آن مطالعه‌ای نداشته‌ام کما اینکه از عنوان آن بازدارندگی به ذهن انسان متباتر می‌شود.

۲. آیا نظامیان می‌توانند دیپلمات باشند؟ در صورت مثبت بودن جواب چند دیپلمات نظامی را نام ببرید؟

مطمئناً یک نظامی نیز عضوی از این جامعه است و در حد توان و ظرفیت خود سطحی از علم و آگاهی را چه در سطح دانشگاهی و چه در سطح تجربی دارا می‌باشد بنابراین وقتی صلاحیت‌های علمی و فردی را داشته باشد مطمئناً می‌تواند یک دیپلمات هم باشد. اما نکته‌ای که باید ذکر کنم این است که نوع دیدی که به نظامیان در تمام کشورهای دنیا وجود دارد یک دید امنیتی است و ضمن اینکه کشورها قبل از قبول استوارنامه سفیران خلاصه-ای از سوابق کاری وی را قطعاً مطالعه می‌کنند مطمئناً در نوع برخورد و قبول آن با حساسیت زیادی برخورد خواهند کرد و چه بسا مخالفت نمایند. البته ما در تمام سفارتخانه‌ها طبق عرف بین‌الملل وابسته نظامی داریم ولی دیپلمات نظامی به نظرم در طول این ۳۷ سال نداشته‌ایم.

۳. به عنوان یک نظامی در زمان صلح چه کمکهایی می‌توانید برای کشور انجام دهید؟

در تمام دنیا یکی از کارکردهای نظامیان حضور در دفاع و جنگ سخت است همچنین در عرصه‌های مختلف نظامیان به تناسب نیاز حضور دارند و در حد توان و ظرفیت کمک ارائه می‌دهند. از حوزه‌های آموزشی و فرهنگی که سپاه و بسیج پیگیر آن است تا عرصه‌های دیگر و حتی اقتصادی و سیاسی و غیره نه به عنوان تجارت. به عنوان نمونه کمک سپاه به دولت در ریشه کنی فلج اطفال را می‌توان اشاره کرد و یا کمک قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) در تکمیل پروژه پارس جنوبی و مثال‌های متعددی که می‌توان به آن اشاره کرد. بارزترین آنها برنامه‌های آموزشی و فرهنگی سپاه و بسیج در حوزه مقابله با جنگ نرم است، حمایت از تولید پوشاک مبتنی بر هنجارهای اسلامی و ایرانی، ساخت و حمایت از تولید فیلم و سریال و برنامه‌های آموزشی و فرهنگی قابل پخش در رسانه ملی به منظور حفظ ارزش‌های انقلاب و دفاع

مقدس، حفظ عمق استراتژیک ایران با حضور مستشاری در حل بحران‌های منطقه‌ای همچون سوریه و عراق، کمک به دولت‌های حاکم ایران در اتمام پروژه‌های ملی، حمایت از تولیدات داخلی در بخش صنعتی و اقتصادی در راستای اجرایی کردن اقتصاد مقاومتی، فعال کردن بنگاه‌های خرد اقتصادی توسط بسیجیان جویای کار در تولید محصولات کشاورزی و ... همه فعالیت‌هایی است که سپاه در دوران پس از جنگ تحمیلی و جنگ نرم دشمن با ملت ایران پیگیری می‌کند.

۴. چرا در مذاکرات ژنو یک نظامی حضور نداشت؟ آیا وقتی نظامیان حضور ندارند متضرر می‌شوند؟

آیا کشورهای ۱+۵ هم در مذاکراتشان با ایران، نظامیانشان حضور داشته‌اند؟ به نظر بنده با توجه به اینکه یکی از کارکردهای نظامیان حفظ اقتدار ملی به واسطه آمادگی صددرصدی در تمام حوزه‌های تعریف شده می‌باشد. همین عامل را می‌توان به عنوان یک حضور معنوی در کنار دیپلمات‌های ایرانی دانست تا به پشتوانه توان رزمی و آمادگی نیروهای مسلح کشورشان بتوانند مقتدرانه در مذاکرات عمل نمایند. بنابراین حضور صفر فیزیکی یک نظامی در مذاکراتی همچون مذاکرات ژنو هیچ کارکردی در بر نخواهد داشت.

۵. دفاع غیر عامل در اندیشه شما چیست؟

وقتی در کشوری بحرانی اتفاق می‌افتد همچون بلایای طبیعی و یا حتی جنگ مدیریت صحیح و موفق آن تنها در گرو توان مقابله و مهارت‌های تمام اعضای آن جامعه به واسطه آموزش‌های فراگرفته شده است بنابراین در دفاع غیرعامل یا همان پدافند غیرعامل عموماً چون نظامیان بواسطه مأموریت ذاتی‌یشان همیشه حضور دارند و از آمادگی لازم برخوردارند متولی مدیریت به شمار می‌آیند که نمود آن حضور یک نظامی به عنوان مدیر قرارگاه پدافند غیر عامل کشور می‌باشد.

۶. نظرتان در خصوص دخالت نظامیان در سیاست چیست؟

نظامیان طبق قانون اساسی و فرامین فرماندهی کل قوا حق دخالت در امر سیاست را ندارند. البته هستند نیروهایی که بعد بازنشستگی در این فعالیت‌ها شرکت می‌کنند و به عنوان مختلف مثل نمایندگی مجلس در این عرصه فعالیت می‌نمایند.

۷. در زمان صلح نظامیان در گسترش دموکراسی چه کمک‌هایی را می‌توانند بکنند؟

خاصاً نیروهای مسلح تنها می‌توانند امنیت لازم را برقرار نمایند اما سپاه به دلیل آنکه حافظ ارزش‌های انقلاب اسلامی است در بسط و گسترش مفاهیم مردم‌سالاری دینی و بالا بردن سطح بینش سیاسی آحاد جامعه از طریق آموزش بواسطه توان بسیج، به منظور شرکت حداکثری، انتخاب‌های آگاهانه و با بصیرت لازم مردم، به انقلاب و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران کمک می‌کند.

۸. بین نظامیان و فعالیت‌های اقتصادی چه رابطه‌ای هست؟ نظرتان در این رابطه

چیست؟

البته نظامیان ذاتاً باید از فعالیت‌های اقتصادی به دور باشند چرا که فلسفه وجودی آنان را زیر سوال می‌برد و عملاً کارآیی لازم را از دست خواهند داد. اما در این میان لازم است این نکته را ذکر کنم که در مواقعی برای ارائه صرفاً خدمات به کارکنان خود برخی از فعالیت‌های اقتصادی خرد را انجام می‌دهند آن هم به صورت شرکت‌های خصوصی به عنوان نمونه شرکت تعاونی‌های مسکن و مصرف و یا برخی شرکت‌های تامین اقلام که به دلیل رعایت ملاحظات امنیتی تاسیس شده‌اند تا اقلام مورد نیاز را با در نظر گرفتن تمهیدات امنیتی تامین نمایند. البته چون به قرارگاه سازندگی سپاه اشاره شد لازم است که گفته شود این یک فعالیت اقتصادی نیست و صرفاً یک فعالیت در عرصه سازندگی است و در عرصه‌هایی که از نظر استراتژیکی و امنیتی برای کشور اهمیت دارد و به لحاظ مسائل امنیتی نمی‌توان از توان شرکت‌های خارجی و یا شرکت‌های خصوصی داخلی استفاده کرد این قرارگاه آن هم به درخواست دولت، شورای امنیت ملی و یا حتی دستور مقام معظم رهبری وارد کار می‌شود.

۹. با توجه به اصل ۱۵۰ قانون اساسی نظرتان را بیان کنید؟ نظامیان در قانون اساسی از چه جایگاهی برخوردارند؟

تمام نیروهای مسلح به عنوان حافظ قانون اساسی کشور لزوماً خود نیز باید مقید به تمام اصول آن باشند فرقی بین سپاه و سایر نیروهای نظامی نیست. طبیعتاً بواسطه ماموریتی که این قانون برای نیروهای مسلح تعریف کرده و جزء حفظ امنیت در تمام حوزه‌ها نیست بنابراین باید از جایگاه ویژه‌ای برخوردار باشد چرا که در غیر این صورت نمی‌تواند موفق عمل کند البته این به آن معنی نیست که فضای کشور به سمت یک حکومت نظامی حرکت کند بلکه جزء بدیهیات است.

۱۰. بودجه نیروهای مسلح چقدر است؟ آیا بودجه موجود می‌تواند امنیت کشور را تضمین کرد؟ اگر میزان بودجه کافی نیست کسری آن از کجا تامین می‌گردد؟

در تمام کشور بودجه نیروهای مسلح جزء مسائل طبقه بندی شده می‌باشد و مطمئناً آن چیزی نیست که به رسانه‌ها اعلام می‌شود. در مورد سوال شما باید گفت که در سال‌های اخیر که کشور دچار مشکلات اقتصادی می‌باشد و فرقی بین دولت دهم و یازدهم هم نیست. آن بودجه‌ای که در مجلس تصویب می‌شود و مختص نیروهای مسلح است تماماً محقق نشده و حتی قرارگاه سازندگی سپاه نیز هنوز مطالباتش از دولت وصول نشده است. نیروهای مسلح در اجرای ماموریت‌های خودشان از کمبود بودجه رنج می‌برند که البته با مدیریت صحیح به مشکل حاد تبدیل نشده است.

۱۱. چرا نظامیان در جمهوری اسلامی ایران نقش پررنگتری داشته و به رهبری نزدیکترند؟

سوال بسیار واضحی است چون ذاتاً باید تابع فرمانده خود باشند و به طبع عمل به دستورات و فرامین رهبری نسبت به سایر قوا در سطح جامعه مطرح تر می‌باشند به عنوان مثال در خصوص حمایت از کالا و سرمایه ایرانی که مدنظر و جزء دستورات رهبری می‌باشد خرید هر نوع کالای خارجی که مشابه داخلی دارد تخلف محسوب شده و پیگرد قانونی دارد.

۱۲. چرا در زمان ریاست جمهوری آقای احمدی نژاد ۷۰٪ کابینه را نظامیان تشکیل

می دادند؟

البته بنده با سوال شما مخالف هستم چرا که به غیر از وزیر نفت و وزیر دفاع و وزیر کشور مابقی وزرای دولت آقای احمدی نژاد غیر نظامی بودند و برخی در سابقه کاری خود در سنوات گذشته سابقه نظامی گری را داشتند و در صورتی که سوال شما درست هم باشد چون ایشان فردی قاطع در اجرای تصمیمات بودند طبعاً به وزرایی نیاز داشتند که اصطلاحاً فرمان بردار باشند و این صفت جزء در نظامیان کمتر در غیر نظامیان مشاهده می‌شود.

ب: غلامرضا اپیکلو مسئول کانون بسیج مهندسين شهرستان بهار (ایشان پدر بنده هستند و در زمان جنگ تحمیلی به عنوان فرمانده گردان مهندسی-رزمی عملیاتی جهاد سازندگی در غرب کشور فعالیت داشتند و پس از جنگ نیز در حوزه فعالیت‌های سیاسی دبیری یکی از احزاب مطرح اصولگرا را در استان همدان در کارنامه خود دارند لذا با توجه به سوابق و تجارب ایشان و داشتن مسئولیت در بسیج گزینه مناسبی برای مصاحبه به شمار می‌آیند)

۱. آیا با دیپلماسی دفاعی آشنا هستید؟

بحث دیپلماسی دفاعی که از چندین سال پیش در غرب مطرح شد. براساس این نظریه استوار است که باید دیپلمات‌های کشور با ارزیابی دقیق از مسائل مختلف کشورهای همسایه از لحاظ قدرت نظامی، اقتصادی، اجتماعی و منطقه‌ای (نفوذ و تاثیرگذاری) ارتباط سیاسی کشور را با حفظ منافع کلی برنامه ریزی نمایند.

۲. آیا نظامیان می‌توانند دیپلمات باشند؟ در صورت مثبت بودن جواب چند

دیپلمات نظامی را نام ببرید؟

نظامیان می‌توانند دیپلمات باشند در صورتی که دید آنها به مسائل منطقه صرفاً نظامی نباشد بلکه دیپلماسی همه جانبه داشته باشند. باید ظرفیت و بار تحمل آنان زیاد باشد و بتوانند نسبت به مسائل کشور عاقلانه تصمیم‌گیری کنند تعدادی از سفرای دولت نهم و

دهم از نظامیان بازنشسته بودند به عنوان نمونه بعد سقوط رژیم صدام، امریکایی‌ها سفیر ایران در عراق را قبول نکردند.

۳. به عنوان یک نظامی در زمان صلح چه کمک‌هایی می‌توانید برای کشور انجام دهید؟

نظامیان می‌توانند در زمینه‌های مختلف دولت و ملت را کمک کنند از لحاظ پدافند غیر عامل برای آمادگی ملت، کمک به پروژه‌های اقتصادی، در صورت بروز بحران وسائط نقلیه موتوری را در اختیار ملت قرار دهند. همچون اتفاقی که در ایام اربعین می‌افتد، بروز کردن علوم نظامی خود از لحاظ نرم افزاری و سخت افزاری به اقتدار کشور کمک کنند همیشه و در همه حال به عنوان یک سلاح پیشرفته باشند در دست مسئولین سیاسی کشور به جهت دفاع از منافع کشور چون هرچقدر قدرت دفاعی و بازدارندگی ما بیشتر باشد قدرت چانه زنی ما در مجامع جهانی بیشتر خواهد شد.

۴. چرا در مذاکرات ژنو یک نظامی حضور نداشت؟ آیا وقتی نظامیان حضور ندارند متضرر می‌شوند؟

به نظر بنده باید همیشه نظامیان در سیاست دخالت مستقیم نداشته و همیشه در سایه باشند تاثیرگذاری آنها بیشتر می‌شود. چون دشمن به توانایی‌های آنها پی‌نمی‌برد تا بتواند در این خصوص برنامه ریزی کند برای مثال امریکا در ارزیابی توانایی دقیق ما همچنان مشکل دارد و با احتیاط با ما برخورد می‌کند.

۵. دفاع غیر عامل در اندیشه شما چیست؟

در واقع یک علوم پیشرفته در مسائل نظامی می‌باشد که هم مردم را برای دفاع و پیشگیری آموزش می‌دهد و هم دشمن را با برنامه‌های خود منحرف می‌کند مثل ساخت انواع ماکت‌های نظامی غیر واقعی برای انحراف دشمن و همچنین تقویت جنگ سایبری در منحرف کردن سلاح‌های دشمن در هنگام شلیک و ...

۶. نظرتان در خصوص دخالت نظامیان در سیاست چیست؟

عموما چون نظامیان فقط برای جنگ و دفاع آموزش می‌بینند در صورت وارد شدن به مسائل سیاسی همیشه دچار اشتباه محاسباتی می‌شوند و جامعه متشنج می‌شود و بصورت طولانی نمی‌توانند با مردم کنار بیایند.

۷. در زمان صلح نظامیان در گسترش دموکراسی چه کمک‌هایی را می‌توانند بکنند؟

آنها می‌توانند با ایجاد آرامش در مرزهای کشور و حفظ امنیت عمومی آرامش خاطر ملت را فراهم کنند در کشوری که مردم در آرامش کامل باشند بهتر می‌توانند در خدمت دموکراسی باشند.

۸. بین نظامیان و فعالیت‌های اقتصادی چه رابطه‌ای هست؟ نظرتان در این رابطه

چیست؟

در جمهوری اسلامی در طول هشت سال جنگ تحمیلی بیشترین حجم واردات ماشین آلات سنگین برای جنگ بود و بعد از جنگ لازم بود این ماشین آلات سنگین در خدمت توسعه کشور و بازسازی مناطق جنگ زده به کار گرفته شود مثل مهندسی سپاه و مهندسی جنگ وزارت جهاد سازندگی البته باید رقابت بین این دستگاه‌ها و بخش خصوصی از هر جهت عادلانه می‌بود که بخش خصوصی نیز بتواند در شرایطی عادلانه وارد فعالیت‌های عمرانی و اقتصادی شود.

۹. با توجه به اصل ۱۵۰ قانون اساسی نظرتان را بیان کنید؟ نظامیان در قانون

اساسی از چه جایگاهی برخوردارند؟

بعد از پیروزی انقلاب سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به فرمان امام (ره) تاسیس شد از آنجایی که سپاه در امنیت داخلی نظام نیز به جهت حضور گروه‌های مخالف نظام فعالیت و حفاظت می‌کرد قسمتی از انرژی خود را صرف ایجاد امنیت و آرامش کشور با تشکيل پایگاه‌های محلات در شهرها و روستاها کرد که نقش مهمی برای حفاظت از کشور به عهده داشتند همچنین به جهت انحلال ساواک واحد حفاظت اطلاعات سپاه نقش وزارت اطلاعات را تا سال ۶۳ مستقیم بر عهده داشت در مجموع سپاه به خاطر حفظ دست آوردهای انقلاب در صحنه‌های مختلف بر حسب ضرورت نقش مهمی ایفا کرده است.

۱۰. بودجه نیروهای مسلح چقدر است؟ آیا با بوجه موجود می‌توان امنیت کشور را

تضمین کرد؟ اگر میزان بودجه کافی نیست کسری آن از کجا تامین می‌گردد؟

در شرایط فعلی بیشترین بودجه نظامی کشور در بخش تحقیقات فن آوری موشکی و سلاح‌های پیشرفته است به خاطر شرایط ویژه کشور یا باید بتوانیم به سلاح‌های روز دنیا مسلح شویم و متکی به غرب و یا شرق نشویم برای مثال حتی روسیه هم به قرارداد فروش اس ۳۰۰ عمل نمی‌کند در حالی که بودجه نظامی کشورهای حاشیه خلیج فارس که هیچ نقشی در مسائل نظامی منطقه ندارند و توانایی رودرویی با جمهوری اسلامی ایران را ندارند بودجه نظامی آن‌ها قابل مقایسه با ایران نیست.

۱۱. چرا نظامیان در جمهوری اسلامی ایران نقش پررنگتری داشته و به رهبری

نزدیک‌ترند؟

به خاطر این است که فرماندهی کل نیروهای مسلح طبق اصول قانون اساسی به عهده رهبری انقلاب می‌باشد در واقع این رهبر انقلاب است که فرمانده کل قوا می‌باشد حتی نیروی انتظامی! البته بهتر است نیروهای نظامی چه سپاه و ارتش همچون یک سرباز صفر تابع ولی فقیه زمان خود باشند تا آسیب نبینند.

۱۲. چرا در زمان ریاست جمهوری آقای احمدی نژاد ۷۰٪ کابینه را نظامیان تشکیل

می‌دادند؟

علت این است که خود آقای احمدی نژاد در سپاه حضور داشته‌اند و در مقاطعی از نیروهای سپاه برای همکاری دعوت کرده‌اند البته آنها هم جزء افراد تحصیل کرده بودند اما حق مطلب این است که ما باید بهترین‌ها را برای اداره کشور انتخاب کنیم حتی اگر مخالف حزب و یا جریان ما باشند به قول شهید بهشتی "نگوئید فلانی حزبی است بگوئید فلانی مدیر و مدبر است" منظور این بزرگوار این است که بروید دنبال افراد مدبر و مدیر بگردید و برای خدمت به مردم انتخاب کنید.